

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ СМОЛЯН ПРЕЗ 2018 ГОДИНА

През 2018 г. в област Смолян с осъдителни присъди (ефективни и условни) са приключили делата на 303 извършени престъпления. Осъдените лица в съдилищата на територията на област Смолян през 2018 г. са 308¹. От тях 3 лица (1.0%) са непълнолетни (фиг. 1).

Фиг. 1. Престъпления, завършили с осъждане и осъдени лица в област Смолян през периода 2014 - 2018 година

Обвиняемите лица в област Смолян през 2018 г. са 396. От тях с ефективна осъдителна присъда са приключили делата на 95 лица или 24.0% от общия брой на обвиняемите, на 213 лица - с условно осъждане (53.8%), 79 лица са освободени от наказание (19.9%), а 9 лица са оправдани (2.3%). Няма лица с прекратени дела.

През 2018 г. **коэффициентът на криминална активност**² за областта е 324 на 100 хил. души от средногодишното наказателноотговорно население в област Смолян и е по-малък от коефициента на криминална активност за страната (395) с 18.0%.

Осъдени лица по видове престъпления

¹ Окръжен съд Смолян и районните съдилища в Девин, Златоград, Мадан, Смолян и Чепеларе.

² Осъдени лица на 100 хил. души от средногодишното население на възраст 14 и повече години.

През 2018 г. с най-голям брой и относителен дял са осъдените лица за общоопасни престъпления¹ - 182, или 59.1% от всички осъдени лица. Спрямо 2017 г. лицата, осъдени за общоопасни престъпления намаляват с 0.5%.

На второ място в структурата на престъпленията са тези против собствеността³. Осъдените лица са 50 или 16.2% от общия брой на осъдените лица. В сравнение с 2017 г. лицата, осъдени за този вид престъпления нарастват с 28.2%.

Осъдените лица за престъпления против стопанството са 23 с относителен дял 7.5%. Намаляват с 14.8% спрямо 2017 година.

Спрямо 2017 г. през отчетната 2018 г. нараства броят на осъдените лица за престъпления против правата на гражданите, против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции и документни престъпления.

Намалява броя на осъдените за престъпления против брака, семейството и младежта, против финансовата, данъчната и осигурителната система и против личността.

Осъдени лица по пол

Броят на осъдените мъже е 280, или 90.9% от общия брой на осъдените лица. При жените този брой е 28 или 9.1%. Коефициентът на криминалната активност на осъдените мъже е 613 на 100 хил. души от съответното население в областта, докато при осъдените жени този коефициент е 57.

Осъдени лица по възраст

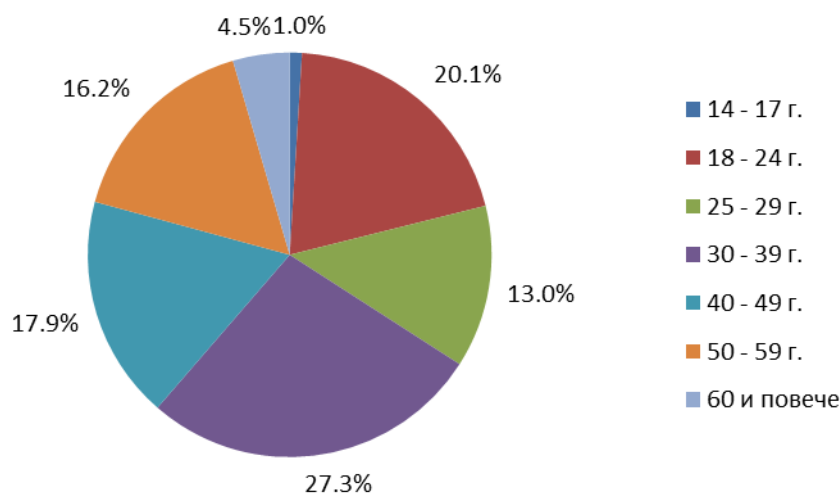
Разпределението на осъдените през 2018 г. лица по възраст е следното:

- най-голям е броят и дялът на лицата на възраст 30 - 39 години - 84 лица (27.3% от общия брой на осъдените лица);
- 18 - 24 години - 62 лица (20.1%);
- 40 - 49 години - 55 лица (17.9%);
- 50 - 59 години - 50 лица (16.2%);
- 25 - 29 години - 40 лица (13.0%);
- 60 и повече години - 14 лица (4.5%);
- 14 - 17 години - 3 лица (1.0%).

¹ В общоопасните престъпления се включват престъпленията, извършени по общоопасен начин или с общоопасни средства, по транспорта и съобщенията, против народното здраве и против околната среда, при използване на атомната енергия за мирни цели и други общоопасни престъпления.

² Престъпленията против собствеността включват: кражба и грабеж на имущество, присвояване, измама, изнудване, вещно укривателство, унищожаване и повреждане на имущество, злоупотреба на доверие.

Фиг. 2. Структура на осъдените лица по възраст в област Смолян през 2018 година

Осъдени лица по наложени наказания

Лицата, осъдени на лишаване от свобода през 2018 г., са 258 (83.8% от общия брой на осъдените лица). От тях най-голям е дялът на осъдените на лишаване от свобода до шест месеца - 147 лица (57.0% от общия брой на лишените от свобода), от шест месеца до една година - 77 лица (29.8%). С лишаване от свобода от 1 до 3 години са наказани 30 лица (11.6%), от 3 до 5 години - 3 лица (1.2%) и от 10 до 15 години - 1 лице (0.4%).

Наказанието пробация е наложено на 36 лица (11.7%). С глоба са наказани 13 лица или 4.2% от общия брой на осъдените лица, а с обществено порицание - 1 лице (0.3%).

Методологични бележки

Статистическите данни за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица с влезли в сила присъди са на базата на годишни данни, получавани от окръжните, районните и военните съдилища и от Специализирания наказателен съд.

Обект на наблюдение е дейността на районните и окръжните съдилища по наказателните дела от общ, частен и административен характер. От 1998 г. е включена и информация за дейността на военните съдилища, а от 2012 г. - и на Специализирания наказателен съд. Не е включена информация за резултатите от дейността на Върховния касационен съд.

Единици на наблюдение са престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица с влезли в сила присъди.

В броя на престъпленията и осъдените лица за дадена отчетна година се включват тези, на които присъдата е влязла в сила през същата година.

В броя на обвиняемите лица се включват осъдените, условно осъдените, оправданите, освободените от наказание и лицата, на които делата са прекратени.

В броя на осъдените лица се включват всички осъдени лица на някакво наказание, включително и условно осъдените.

В броя на престъпленията, завършили с осъждане, се включват всички престъпления, завършили с осъждане, независимо дали са извършени от едно или повече лица.

Възрастта на осъдените лица е посочена в навършени години към момента на извършване на престъплението.

Непълнолетни са навършилите 14 години, но ненавършили 18 години лица.

Пълнолетни са лицата на възраст 18 и повече години.

Осъдените непълнолетни лица се включват в общия брой на осъдените лица.

Съгласно член 31, ал. 1 и 2 от НК **наказателноотговорно** е пълнолетно лице, навършило 18-годишна възраст, което в състояние на вменяемост извърши престъпление. **Непълнолетно лице** - навършило 14 години, но ненавършило 18 години, е **наказателноотговорно**, ако е могло да разбира свойството и значението на деянието и да ръководи постъпките си.

Коефициентът на криминална активност е изчислен като отношение на броя на осъдените лица към броя на средногодишното население за съответната година на 100 000 души.

Данните за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица са получени на основата на информация от изследвания на Националния статистически институт и данни от административен източник - Единната информационна система за противодействие на престъпността (ЕИСПП).

Повече информация и данни от изследването „Престъпления, обвиняеми и осъдени лица“ са достъпни в Информационна система ИНФОСТАТ https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=56 и на сайта на НСИ (www.nsi.bg), раздел „Правосъдие и престъпност“.